

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักสูตรรมนำชีวิต กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักสูตรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักสูตรรมนำชีวิตกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักสูตรรมนำชีวิต กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักสูตรรมนำชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม องค์ประกอบของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักสูตรรมนำชีวิต กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่

1.1 พระศรีวิฑูราภรณ์ รองเจ้าคณะจังหวัดกำแพงเพชร เจ้าอาวาสวัดพระบรมธาตุ พระอารามหลวง จังหวัดกำแพงเพชร

1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร หัวหน้าภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร

1.3 นายพชรศักดิ์ อินมล ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2

1.4 นายศุภกิจ ยาวีระ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2

1.5 นางอมรรัตน์ แสงนาค ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนวัดย่านขาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 3

2. การหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียน วัดพิบูลทอง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2.1 ขึ้นทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง นำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญและได้แก้ไขแล้ว นำไปทดลองกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนวัดพิบูลทอง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน โดยใช้นักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับเนื้อหา ภาษา และเวลา

2.2 ขึ้นทดลองกลุ่มกลาง เพื่อหาประสิทธิภาพหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนวัดพิบูลทอง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 9 คน โดยใช้นักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน

2.3 ขึ้นทดลองภาคสนาม เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพิบูลทอง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ตามเกณฑ์ 80/80 นำมาทดลองใช้กับนักเรียนทั้งชั้นจำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและหาประสิทธิภาพ

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 เรื่อง

2. แบบทดสอบทำยบท ในหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 เล่ม เล่มละ 10 ข้อ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ชุด จำนวน 30 ข้อ

การดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสารและแนวทางในการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม จากสื่อต่างๆ
 - 1.2 วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศึกษาสาระการเรียนรู้ผังมโนทัศน์ โดยพิจารณาเนื้อหาสาระสำคัญในเรื่องหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา
 - 1.3 กำหนดกรอบหนังสืออ่านเพิ่มเติมและเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักสูตร และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาจากหลักธรรมคำสอนเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือ
 - 1.4 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก ความสนใจ และพัฒนาการของเด็ก เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือ
 - 1.5 สร้างหนังสือ ชุด หลักธรรมนำชีวิต ตามกรอบที่วางไว้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบ ดังนี้
 - 1.5.1 หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุด หลักธรรมนำชีวิต การจัดวางเป็นแนวดั่ง ขนาด 18.5 คูณ 26 เซนติเมตร จำนวน 5 เรื่อง ตามเนื้อหาที่วางไว้ ดังนี้
 - เรื่องที่ 1 อุดมเด็กดี
 - เรื่องที่ 2 สุภาวดีผู้ใจบุญ
 - เรื่องที่ 3 คุณครูจรัลผู้หวังดี
 - เรื่องที่ 4 ตามีกับตามาก
 - เรื่องที่ 5 ชีวิตเจ้าสมหมาย
 - 1.5.2 คู่มือครูผู้สอน
 - 1.5.3 แผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.5.4 แบบทดสอบท้ายบท
 - 1.5.5 สื่อการสอน
- ซึ่งหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิตกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้กำหนดโครงสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม ดังนี้

ตาราง 1 แสดงโครงสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมชุดหลักธรรมนำชีวิต
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่มที่	ตัวชี้วัด	สาระ การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1. เรื่องอุดมदैกิติ์	มฐ.ส 1.1 วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพ พระรัตนตรัยปฏิบัติตามไตรสิกขาและ หลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกความหมาย ของหลักธรรมเรื่องหลักกรรมได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นว่าเป็นกรรมประเภทใด 3. นักเรียนสามารถนำหลักธรรม เรื่อง หลักกรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อย่างเหมาะสม	หลักกรรม กรรมดี กรรมชั่ว วิบากกรรม กฎแห่งกรรม ผลของกรรม	3
2. เรื่องสุภาวดีผู้ใจบุญ	มฐ.ส 1.1 วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพ พระรัตนตรัยปฏิบัติตามไตรสิกขาและ หลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกความหมาย หลักธรรมเรื่องเบญจธรรมได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นอยู่ในข้อใดของหลักธรรม เรื่อง เบญจธรรม 3. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมเรื่อง เบญจธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อย่างเหมาะสม	เบญจธรรม 1. มีความ เมตตากรุณา 2. มีสัมมา อาชีวะ 3. มีความ สำรวมในกาม 4. มีความสัตย์ 5. มีสติสัมป- ชัญญะ	2

ตาราง 1 (ต่อ)

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่มที่	ตัวชี้วัด	สาระ การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
3. เรื่องคุณครูจรัสผู้หวังดี	มฐ.ส 1.1 วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัยปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกความหมายหลักธรรมเรื่องไตรสิกขาได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญหลักธรรมเรื่องไตรสิกขาได้ถูกต้อง 3. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมเรื่องไตรสิกขาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	ไตรสิกขา 1. สีสสิกขา (ศีล) 2. จิตตสิกขา (สมาธิ) 3. ปัญญาสิกขา (ปัญญา)	2
4. เรื่องตามีกับตามาก	มฐ.ส 1.1 วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัยปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกความหมายหลักธรรม เรื่องศรัทธา 4 ได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ในข้อใดของหลักธรรม เรื่องศรัทธา 4 3. นักเรียนสามารถนำหลักธรรม เรื่องศรัทธา 4 ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	ศรัทธา 4 1. กัมมศรัทธา (เชื่อกรรม เชื่อกฎแห่งกรรม) 2. วิปากศรัทธา (เชื่อวิปาก เชื่อผลของกรรม เชื่อว่าผลของกรรมมีจริง) 3. กัมมัตสกตาศรัทธา (เชื่อว่าสัตว์มีกรรมเป็นของตนเอง) 4. ตถาคตโมทิสรัทธา (เชื่อความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า)	2

ตาราง 1 (ต่อ)

หนังสืออ่านเพิ่มเติม เล่มที่	ตัวชี้วัด	สาระ การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
5. เรื่องชีวิตจำสหมาย	มฐ.ศ 1.1 วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพ พระรัตนตรัยปฏิบัติตามไตรสิกขาและ หลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	อธิบายมุข 6 1. ติดสุราและ ของมีนเมา 2. ชอบเที่ยว กลางคืน 3. ชอบเที่ยว ดูการละเล่น 4. ติดการพนัน 5. คบคนชั่ว เป็นมิตร 6. เกียจคร้าน ทำงาน	3
	จุดประสงค์การเรียนรู้ 1. นักเรียนสามารถบอกความหมาย หลักธรรม เรื่องอธิบายมุข 6 ได้ถูกต้อง 2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นอยู่ในหลักธรรมข้อใดของ อธิบายมุข 6 3. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมเรื่อง อธิบายมุข 6 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม		
	รวมเวลาทั้งหมด		12

1.6 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบ
ก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่ปรับปรุงแล้วนำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมิน
ความเหมาะสม ทั้งด้านเนื้อหา ภาษา ภาพประกอบ รูปเล่ม และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

1.8 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.9 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติมฉบับที่ปรับปรุงแล้วแก้ไข แล้วไปหาประสิทธิภาพ ดังนี้

1.9.1 ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพิบูลทอง อำเภอ
คลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3 คน โดยใช้นักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ
1 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และเวลา และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.9.2 ทดลองใช้สอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพิบูลทอง
อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 9 คน โดยใช้นักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน

อย่างละ 3 คน เพื่อปรับปรุงด้านการใช้ภาษา รูปแบบ ความเหมาะสมของหนังสืออ่านเพิ่มเติม และ เวลาในการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1.9.3 ทดลองใช้สอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพิบูลทอง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.10 นำหนังสืออ่านเพิ่มเติม จากการทดสอบ จากข้อ 1.9 พิมพ์เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองโมก อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

2. การสร้างแบบทดสอบท้ายเล่มของหนังสืออ่านเพิ่มเติม มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาและเทคนิคการเขียนข้อสอบ

2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระมาตรฐานการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2.3 ศึกษาเนื้อหาของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ละเรื่อง

2.4 สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดความคิดรวบยอด และเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละเล่มจะมีข้อสอบ 10 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณา ตรวจสอบก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา

2.6 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

3.1 วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สาระมาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้พิจารณาเนื้อหาสาระสำคัญในหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา เป็นแนวทางในการกำหนดจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาของหนังสือ

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ โดยกำหนดให้เล่มละ 10 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาและตัวชี้วัดในแต่ละเล่ม

3.4 นำแบบทดสอบนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่บกพร่อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบวัดผลทางการเรียนและตัวชี้วัด

3.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วจากข้อ 3.2 ไปทดสอบกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนวัดพิบูลทอง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 30 คน จากนั้น นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อถูก 1 คะแนน ข้อผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0

3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาตรวจวิเคราะห์ความสมบูรณ์ และ นำฉบับที่สมบูรณ์ มารวมคะแนนของนักเรียนแต่ละคนแล้วทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ

3.8 วิเคราะห์แบบทดสอบโดยหาค่าความยาก (P) ได้ค่าความยากและหาค่าอำนาจจำแนก (B) ตามวิธีของเบรนนเนอร์ แล้วคัดเลือกข้อสอบ จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยาก (P) และ ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (B) ไปหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ตามวิธีของโลเวตต์ (Lovett)

3.9 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบความเหมาะสม องค์ประกอบของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักสูตรรณานาชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการหาค่าเฉลี่ยจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จากมาตราส่วนประมาณค่าเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

2. การหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักสูตรรณานาชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

2.1 หาค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนนักเรียนจากการทำแบบทดสอบ

2.2 หาค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนที่นักเรียนทำได้จากการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนครบทุกเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองที่ใช้ในการทดลองผู้ศึกษาใช้แบบแผนการวิจัย (One Group Pretest – Posttest Desing) คือ การทดลองกลุ่มเดียวกันวัดผลก่อนและหลังเรียน (ล้วน สายยศ และอังศณา สายยศ, 2538, หน้า 240)

ตาราง 2 แสดงรูปแบบการทดลองโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม

การทดสอบก่อนเรียน	การจัดกระทำ	การทดสอบหลังเรียน
T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

- X แทน การสอนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- T₁ แทน การสอบก่อนได้รับการสอนโดยการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- T₂ แทน การสอบหลังได้รับการสอนโดยการใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองโมกข์ อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิตกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การดำเนินการทดลอง

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองโมก อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 16 คน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 เวลา 9.00 น.-10.00 น.

2. ดำเนินการสอนโดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองโมก อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 16 คน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือครู และคู่มือนักเรียนประกอบ จำนวน 5 แผน ตั้งแต่ 21 กุมภาพันธ์-21 มีนาคม 2554 โดยนักเรียนอ่านครั้งละ 1 เล่ม แล้วให้นักเรียน ทำแบบทดสอบทำยบทในแต่ละเล่ม ตามตารางทดลอง ดังนี้

วัน เดือน ปี	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
21 กุมภาพันธ์ 54	แผนที่ 1 เรื่องอุดมเด็กดี	3
28 กุมภาพันธ์ 54	แผนที่ 2 เรื่องสุภาวดีผู้ใจบุญ	2
7 มีนาคม 54	แผนที่ 3 เรื่องคุณครูจรัส ผู้หวังดี	2
14 มีนาคม 54	แผนที่ 4 เรื่องตามี กับตามาก	2
21 มีนาคม 54	แผนที่ 5 เรื่องชีวิตจำสหมาย	3
	รวม	12

3. ทำการทดสอบนักเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 16 คน วันที่ 21 มีนาคม 2554 เวลา 10.00 น. หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน เพื่อดูความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นการวิจัยทดลองใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ดังนี้

1. นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้ข้อถูกได้ 1 คะแนน ข้อผิดไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้ 0
2. นำคะแนนทั้งหมด มาหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แหล่งข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คือนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองโมก อำเภอลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ที่ใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 16 คน

ตัวแปร

ความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิตกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้สอน โดยกรอกข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือ 3 ด้าน คือ ความพึงพอใจต่อเนื้อหา ความพึงพอใจต่อการเขียนเล่าเรื่อง และวิธีการนำเสนอ และความพึงพอใจต่อองค์ประกอบรูปเล่มและวิธีการพิมพ์ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน
2. กำหนดขอบข่ายเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบประเมินด้านความพึงพอใจต่อเนื้อหา ด้านความพึงพอใจต่อลีลาการเขียนและวิธีการนำเสนอเรื่อง และด้านความพึงพอใจต่อองค์ประกอบรูปเล่มและการพิมพ์
3. ร่างแบบประเมินความพึงพอใจตามประเด็นที่กำหนดไว้
4. นำแบบประเมินฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบภาษาเนื้อหา นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยแจกแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักสูตรรณรงค์ชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองโมก อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 16 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบประเมินมาตรวจสอบความสมบูรณ์แบบประเมินทุกฉบับมีความสมบูรณ์และทำการวิเคราะห์ได้

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน โดยค่าคะแนน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำแบบประเมินทุกฉบับมาตรวจให้คะแนน โดยมีค่าคะแนน ดังต่อไปนี้

ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด	ค่าคะแนน 5 คะแนน
ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก	ค่าคะแนน 4 คะแนน
ความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใช้	ค่าคะแนน 3 คะแนน
ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย	ค่าคะแนน 2 คะแนน
ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ค่าคะแนน 1 คะแนน

3. วิเคราะห์ความคิดเห็น โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. นำผลจากข้อ 3 มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ, 2534, หน้า 138)
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใช้
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติในการวิจัย

1. สถิติใช้ในการหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านเพิ่มเติม ชุดหลักธรรมนำชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

$\frac{EX}{A}$

$$E_1 = \frac{n}{A} \times 100$$

และ

$\frac{EY}{B}$

$$E_2 = \frac{n}{B} \times 100$$

เมื่อ E_1	แทน	ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่นักเรียนทำได้ในการทำแบบทดสอบท้ายบทหลังการใช้หนังสือแต่ละเล่ม
E_2	แทน	ค่าเฉลี่ยร้อยละ 80 ของคะแนนที่นักเรียนทำได้ในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
EX	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนที่ได้ในการทำแบบทดสอบท้ายบท
EY	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนที่ได้ในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
n	แทน	จำนวนผู้เรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายบท
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์
	$\sum R$	คือ	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ของเนื้อหาวิชาทั้งหมด
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญของเนื้อหาวิชาทั้งหมด โดยใช้เกณฑ์ IOC มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

2.2 หาค่าความยาก (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร
ดังนี้ (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2539, หน้า 218)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

2.3 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบอิงเกณฑ์
ตามวิธีของ Brennan (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 87) ดังนี้

$$B = \frac{u}{n_1} - \frac{l}{n_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	u	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	l	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	n_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือผู้สอบผ่านเกณฑ์
	n_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์

2.4 หาค่าความเที่ยงตามวิธีของโลเวตต์ โดยใช้สูตร ดังนี้
(เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2539, หน้า 199)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X - \sum X^2}{(K-1) \sum (X-C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ค่าความเที่ยง
	X	แทน	คะแนนของแต่ละคน
	K	แทน	จำนวนข้อสอบ
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ค่าเฉลี่ยใช้สูตรดังนี้ (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2539, หน้า 48)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังนี้ (เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย, 2539)

$$S.D. \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	$S.D$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
	$(\sum X)^2$	แทน	กำลังสองของผลรวมคะแนน

4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531, หน้า 165)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	D	แทน	ความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนและหลัง
	N	แทน	จำนวนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง